TRIBUNAL INDUSTRIJALI

DEĊIŻJONI NUMRU 2895

Chairperson: Dr. Charmaine Cristiano Grech

Każ Numru: 4036/CCG

Fil-Kwistjoni tax-Xogħol

Bejn

Alessandro Francesco Cutuli
PP YA0501936

U

Asfaltar Construction Ltd.
(C-38006)

Dwar: allegazzjoni ta' trattament diskriminatorju u allegazzjoni ta' tkeċċija inġusta

Illum 8 ta' Marzu 2023

Dan il-każ ġie riferut lit-Tribunal Industrijali permezz ta' rikors dwar allegazzjoni ta' trattament diskriminatorju u allegazzjoni ta' tkeċċija inġusta.

PRELIMINARI:

Ir-rikorrent Alessandro Cutuli intavola rikors li permezz tiegħu iddikjara li kien ilu impjegat mas-soċjetà mid-9 ta' Marzu 2020 bħala 'Skilled Labourer' u dan abbażi ta' kuntratt tax-xogħol għal perjodu indefinit. Ir-rikorrent huwa ta' nazzjonalita Taljana u fit-12 ta' Ottubru 2021 huwa kien involut f'inċident ma' ħaddiem Malti fejn dan ħebb għalih fiżikament. Il-kwistjoni kienet relatata max-xogħol minħabba li dan il-ħaddiem, Clady Orsini, ħa għaliha għaliex ir-rikorrent talab gwida

ta' kif jitpoġġew xi tubi lis-supervisor minflok staqsa lilu. Ir-rikorrent qal li għamel dan għaliex ma bediex jifhem lil Orsini jkellmu bil-Malti u s-supervisor kien jaf jitkellem bit-Taljan. F'dan l-inċident ir-rikorrent spiċċa ferut u ġarrab xi ġrieħi ta' natura ħafifa b'riżultat li kellu bżonn erbat ijiem sick leave. Meta dan daħal lura x-xogħol, fit-18 ta' Ottubru 2021, huwa ġie mgħarraf illi l-impjieg tiegħu kien ser jiġi tterminat *'due to lack of work in the company'* bl-aħħar ġurnata tax-xogħol tiegħu tkun id-29 ta' Ottubru 2021. Ir-rikorrent saħaq illi huwa kien ben infurmat illi s-soċjeta għandha diversi impjegati oħra li kienu jokkupaw kariga identika għal tiegħu u li kienu ġew impjegati warajh. Minkejja li bagħat ittra tramite l-avukat tiegħu fejn ġibed l-attenzjoni lis-soċjeta li kienet obbligata timxi mal-prinċipju tal-*last in first out*, bir-riżultat li l-aġir tagħha huwa kemm diskriminatorju kif ukoll jammonta għal tkeċċijia inġusta din xorta baqgħet inadempjenti u lanqas biss wieġbet lura. Ir-rikorrent saħansitra qal li s-soċjeta intimata daħħlet impjegati oħra fl-istess kariga li kien jokkupa huwa wara d-data tat-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu. Għaldaqstant ir-rikorrent talab lit-Tribunal sabiex:

1. Jiddikjara li s-soċjeta intimata aġixxiet b'mod abbużiv u/jew bi ksur tal-liġi u/jew b'mod diskriminatorju fil-konfront tiegħu
2. Jordna li t-terminazzjoni tal-impjieg hekk kif magħmula tammonta għal tkeċċija inġusta
3. Jiddikjara li s-soċjeta intimata hija unikament responsabbli għad-danni sofferti mir-rikorrent kemm dawk morali kif ukoll dawk pekunjajrji
4. Jillikwida d-danni sofferti flimkien ma' kumpens xieraq ai termini tal-artikolu 81 u 30 tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta
5. Jordna li jsir il-ħlas tad-danni u tal-kumpens hekk likwidati fi żmien qasir u perentorju stabbilit mit-Tribunal
6. Jagħti kull ordni li jidhirlu xieraq u opportun fiċ-ċirkostanzi

Is-soċjeta intimata fir-risposta tagħha esponiet illi l-allegazzjonijet tar-rikorrent huma kollha infondata fil-fatt u fid-dritt għaliex hija ma impjegat l-ebda ħaddiem minflok ir-rikorrent u saħansitra ġew imnaqqsa aktar nies u għalhekk żgur li t-terminazzjoni tal-impjieg ma kinitx waħda inġusta. Mingħajr preġudizzju għas-suespost ir-rikorrent għamel numru ta' xhur wara t-tmiem tal-impjieg tiegħu jgħix, mingħajr ħlas, ġewwa appartament li jappartjeni lil Paul u Ian Magro, diretturi tas-soċjeta intimata. Is-soċjeta annettiet ritratti tal-istat diżastruż li r-rikorrent ħalla fih il-fond imsemmi bid-diretturi jirriżervaw id-dritt li jipproċedu kontrih għad-danni li kkawża fl-appartament. Għaldaqstant ċertament li r-rikorrent mhuwa dovut l-ebda kumpens. Is-soċjeta lanqas ma tista' titqies responsabbli għall-allegati feriti li sofra r-rikorrent u dan it-Tribunal ma għandu l-ebda kompetenza jiddeċiedi dwar materji ta' din ix-xorta. Finalment jispetta lir-rikorrent li jġib prova tad-danni allegatament sofferti minnu u għalhekk it-talbiet kollha tar-rikorrent għandhom jiġu miċħuda fl-intier tagħhom.

Ai termini tal-Artikolu 78(1) ta' Kap. 452 ma kienx possibli li l-każ jinstema' u jinqata' kif inhu stipulat fl-Att.

Sintezi tax-xhieda

Xehed **Ian Magro** Direttur tas-soċjeta Asfaltar fejn ippreżenta lista tal-Jobsplus tal-ħaddiema tas-soċjeta, il-kuntratt tal-impjieg tar-rikorrent, nota li ħalla r-rikorrent meta telaq mill-fond fejn kien joqgħod u sett ta' ritratti ta' kif l-istess ħalla l-fond.

Ir-rikorrent **Alessandro Francesco Cutuli** xehed bil-lingwa Taljana li huwa għamel kważi sentejn jaħdem mas-soċjeta bl-aħħar ġurnata tax-xogħol tiegħu tkun il-15 t'Ottubru. Huwa xehed li fil-bidu xogħlu kien ta' mastrudaxxa imma imbagħad beda jagħmel tipi differenti ta' xogħol *"con asfalto, facevo non so icimento, livelo di murantura e di tante cose c'ero un uou di tutto va"*. Ix-xhud qal li ma kienx l-aħħar persuna li ġiet impjegata mas-soċjeta pero dawn baqgħu jaħdmu mal-Asfaltar wara li huwa tkeċċa minħabba nuqqas ta' xogħol. Mistoqsi jekk ħallasx kera u kontijiet minn Ottubru sa Jannar ix-xhud qal li kera ma kienx iħallas minħabba li ma kienx qed jaħdem pero kontijiet kien iħallas. Huwa qal li kien fittex xogħol pero ma sabx u telaq lura lejn Sqallija. Hemmhekk beda jaħdem ta' mastrudaxxa. Malta kien beda jaħdem ma' Polidano f'Novembru, għal xi xahar u nofs, iżda meta ġie lura mill-vaganzi tal-Milied, wara li mar Sqallija, dawn keċċewh. Huwa pprova jsib xogħol ma' Elbros, ma' Bonnici pero għalxejn u għalhekk mar lura pajjiżu. Ir-rikorrent qal li waqt li kien qed jaħdem mal-Asfaltar, huwa kien xtara karozza pero kellu jirritornaha għaliex ma kellux biex iħallasha. F'seduta oħra r-rikorrent xehed li huwa kien jagħmel xogħol ta' *"carpentiere e muratore"*, fost xogħolijet oħrajn. Mistoqsi jikkonferma kemm dam jaħdem waqt li kien Sqallija, r-rikorrent ikkonferma illi huwa kien ħadem biss għal xahar f'Lulju. Huwa qal li l-kont tad-dawl kien iħallsu bit-telephone u ma kellux karta li turi li ħallas.

Ian Magro rikjamat xehed dwar l-impjegati li r-rikorrent allega li daħlu jaħdmu warajh. Is-Sur Hafes beda jaħdem mas-soċjeta fit-3 ta' Mejju 2021 u kien għadu jaħdem magħhom u l-ieħor Dikan beda jaħdem magħhom fil-15 ta' Frar 2021 u ukoll kien għadu jaħdem magħhom. Id-differenza bejn ir-rikorrent u dawn l-impjegati huwa li *"dawk huma labourers normali jiġifieri bil-pala, affarijiet...u s-Sur Cutuli huwa skilled labourer u kien jarma x-shutter u kien jagħmel xogħol ta' konkos u ħadid."* Mistoqsi jekk dawn il-ħaddiema kinux jagħmlu dan ix-xogħol, ix-xhud wieġeb fin-negattiv. Ix-xhud qal li lir-rikorrent ma ppruvax iniżżlu għal dan il-grad *"Dan ma tistax tniżżlu, jekk ikun xi ħadd skilled labourer u l-paga differenti totalment, ħa tnaqqaslu qisu l-grad tiegħu"*. Ix-xhud qal li mal-Jobsplus ma ssirx distinzjoni bejn labourer u skilled labourer għaliex kollha mniżżlin bħala labourer. Mistoqsi in kontro eżami x'inhu x-xogħol ta' skilled

labourer, ix-xhud qal li dan ikun xogħol ma kien tar-rikorrent *"mhux xogħol jien naf bil-pala, jiknes jew helpers ikun jista' tgħidlu għal mod tal-kelma tqabbdu biċċa xogħol, jarma x-shutter u jagħmilha waħdu."* Mistoqsi x'kien xogħol l-iskilled labourers apparti shuttering, ix-xhud qal li dawn jarmaw kollox, jarmaw il-ħadid komplut mhux kwistjoni li titfa' l-konkos u li dan żgur ma kienx xogħol li dawn in-nies li daħlu warajh setgħu jagħmlu. Ix-xhud qal li dan ix-xogħol ta' shuttering irid ikollok esperjenza biex tagħmlu. Mistoqsi mit-Tribunal min kien qed jagħmel dan ix-xogħol wara li spiċċa mill-impjieg ir-rikorrent ix-xhud qal *"aħna naqsilna dan it-tip ta' xogħol, qiegħed jagħmluh in-nies li kellna li daħlu ħafna qablu."*

Ir-rikorrent xehed x'ġara fl-inċident mal-impjegat Malti, Orsini, fejn imbagħad spiċċa tkeċċa. Wara li spiċċa mingħajr xogħol kellu problemi finanzjarji u ma setax jibqa' jħallas il-karozza li kien xtara. Ir-rikorrent xehed li, kuntrarjament għal dak iddikjarat mis-soċjeta, huwa kien jagħmel ħafna aktar xogħol mill-ispeċjalizzazzjoni tiegħu. Fil-maġġoranza tal-ħin huwa kien jagħmel xogħol ta' labourer normali. Is-soċjeta mhux talli ma kelliex xogħol, iżda impjegat persuni oħrajn warajh. Huwa ħadem għal xahar ma' Polidano pero ma setax isib xogħol Malta u mar Sqallija fejn sab xogħol għal xi xahar u issa mhux jaħdem. Mistoqsi dwar l-appartament u l-ħsara li allegatament għamel, ir-rikorrent qal li huwa ma għamel l-ebda ħsara.

Andrea Nicola, bil-lingwa Taljana, xehed li kien ħadem ma' Asfaltar għal xi sitt xhur minn Marzu 2020**.** Huwa kien labourer imma kien jagħmel xogħol ieħor, anke ta' "carpentiere". Mistoqsi dwar x'differenza kien hemm f'xogħlu u dak tar-rikorrent, ix-xhud qal li ma kien hemm *"Nessuna differenza....Perche alessadro faceva tutte le case, anche io facevo tutte le cose Alessandro faceva tutte le cose".* Ix-xhud qal li huwa ma kienx speċjalizzat pero xorta kien jagħmel l-istess xogħol tar-rikorrent.

Sinteżi tat-trattazzjoni

L-Avv. Franco Galea għas-soċjeta intimata qal s-sinteżi tal-azzjoni hija allegazzjoni Ii kien hemm ksur tal-principju ta' *first in last out*. L-Avv Galea qal li għalkemm fir-rikors ir-rikorrent irrefera għal diskriminazzjoni l-provi li nġabru kienu dwar il-kwistjoni tal-*last in first out* u fil-fatt ħareġ Ii wieħed ma jistax jara I-*first in last out* biss fi kwistjoni ta' bniedem, tara d-data Ii daħal u min tneħħa jew ma tneħħiex. Ir-rikorrent meta mar ifittex xogħol, anke barra minn Malta, fittex impjieg mhux ta' labourer normali imma ta' skilled labourer għaliex huwa kellu ħiliet partikolari. Li ġara f'dan il-każ huwa li s-soċjeta giet f sitwazzjoni fejn ma kellhiex bżonn dik il-ħila, ma kellhiex xogħok għalih u effettivament waqqfitu mill-impjieg u r-rikorrent qed jgħid li s-soċjeta impjegat dawn it-tnejn Ii kienu żewġ individwi Ii fil-fatt kienu qiegħdin jagħmlu xogħol ta' normal labourers. L-Avv Galea żied illi l-iktar ukoll punt krucjali Ii wieħed iried jara huwa Ii l-

impjieg li kellu r-rikorrent mas-soċjeta Asfaltar, ma kienx l-aħħar impjieg u fil-fatt huwa stess bil-ġurament tiegħu qal li mar jaħdem għal darba darbtejn ma' kumpanija oħra bil-ħila tax-shuttering u s-soċjeta ma kelliex dan ix-xogħol għalih. Il-persuni li impjegat is-soċjeta warajh kienu labourers normali, fatt li ma ikkontradixxiex ir-rikorrent u qal li anke huwa kien jagħmel dak ix-xogħol iżda billi huwa jgħid li kien jagħmel dak ix-xogħol ma jfissirx li r-rwol tiegħu fis-soċjeta kien dak u għalhekk il-kwistjoni tal-*last in first out* ma tirriżulta minn imkien. Ir-rikorrent sab xogħol mill-ewwel u baqa' jgħix fl-appartament tad-diretturi fil-vesti tagħhom personali u kien biss meta sab xogħol u ma ħallashomx li qalulu biex joħroġ.

L-**Avv. Mark Muscat** għar-rikorrent qal li din il-kawża mhux biss imsejsa fuq *last in first out* biss iżda qiegħdha fuq diskriminazzjoni u fuq *fake redundancy*. L-oneru tal-prova f'dawn il-proċeduri taqa' fuq is-soċjetà u t-Tribunal irid jimxi mal-provi li daħlu quddiemu. L-Avv Muscat jistaqsi x'inhuma l-punti importanti biex it-Tribunal jasal ghat konklużjoni tieghu. Veru kien hemm *lack of work*? Naqas ix-xogħol? Xi provi tressqu quddiem dan it-Tribunal li naqas ix-xogħol? Minn kemm kien qabel għal issa. Huwa jgħid li tant li ma naqasx ix-xogħol lis-soċjetà ppreżentat lista tal-Jobsplus u fil-fatt huma żiedu l-impjegati, irrispettivament hux identiċi bħalu, jekk jonqos ix-xogħol, jonqos minn kollox, mhux jonqos dik il-biċċa biss u x-xogħolijiet l-oħra le. Ma tressqet l-ebda prova dwar in-nuqqas ta' xogħol u għaldaqstant għandna noqgħodu fuq id-dikjarazzjoni tar-rikorrent f'dan il-każ. Ma inġabet l-ebda prova li dawn li daħlu wara r-rikorrent ma kinux ukoll skilled labourers. Apparti minn hekk li tkun skilled labourer ma kienet tfisser għax hekk kif xehed ir-rikorrent u kollega tiegħu li kien jaħdem miegħu dak iż-żmien, sebgħin fil-mija tax-xogħol ma kienx ikun ta' skilled labourers, u dak li ma kienx jaħdem ta' skilled labourer xehed li xeba' jagħmel xogħol ta' skilled labourer. L-Avv Muscat jgħid li kien hemm diskriminazzjoni għaliex ir-rikorrent li huwa Taljan iġġieled ma' Malti u qala' daqqtejn u wara li dan daħal lura mis-sick leave is-soċjeta naqsilha x-xogħol u ġie redundant. Li ġara li kien aktar komdu li s-soċjeta teħles mit-Taljan milli mill-Malti. Il-liġi timponi obbligu fuq min iħaddem li jipprevjeni dan it-tip ta' harassment u minflok ħadet azzjoni biex ma jiġrux dawn l-affarijiet, is-soċjeta keċċiet lill-vittma. Jiġifieri hemm hekk naqset mill-obbligu tagħha u l-liġi hija ċara li miżuri effettivi jridu jkunu u hawn ikkwota l-artiklu 12 (a) tal-LS 452.95 li jimponi dak l-obbligu. Agħar minn hekk, u hawnhekk toħroġ l-attitudni tas-soċjetà, meta huma kitbu lis-soċjetà ai termini tal-ligi 452.95 artikolu 9, minkejja li kelllhom għaxar t'ijiem biex jirribattu, huma ma irrispondewx. Issa dik il-liġi tgħid illi meta l-employer deliberatament jew mingħajr ġustifikazzjoni ma jirrispondix jew jirrispondi b'mod evażiv, it-Tribunal jista' jasal għal inferenza illi min iħaddem għamel azzjonijiet illegali. Fejn tidħol il-kwistjoni tal-kera, dan kien kuntratt bejn ir-rikorrent u sid is-soċjeta, u kien hemm miktub li kien iħallas mitejn ewro fix-xahar bħala kera u joħroġ il'barra mill-ambitu, mill-kompetenza ta' dan it-Tribunal jekk sarux xi ħsarat. Sabiex jiġu kwantifikati xi danni, ir-rikorrent kien daħal għal kambjali u meta spiċċa bla xogħol kellu jagħti

lura l-vettura u tilef l-ammonti li tniżżlu b'riżultat ta' dan. It-Tribunal f'nuqqas ta' prova ghandu jilqa' t-talbiet tar-rikorrent.

In replika l-Avv. Galea qal li l-oneru tal-prova f'dak ir-rigward tar-redunancy u l-*first in u last out* jikkombi lis-soċjetà, però' l-prinċipju ġenerali li minn jallega jrid jipprova qiegħed japplika anke f'din il-procedura. In-naħa l-oħra allegat diskriminazzjoni għaliex tkeċċa Taljan u mhux Malti, għalkemm tisemma' fid- dikjarazzjoni tal-każ ma tressqet l-ebda prova fuq din, u jekk wieħed jara l-lista tal-impjegati jidher li l-impjegati l-oħrajn li daħlu warajh ma kinux Maltin.

Dwar l-oneru tal-prova l-Avv. Muscat qal li l-liġi speċjali tipprevala fuq il-liġi ġenerali u hawn hekk qiegħdin nitkellmu fuq il-LS 452.95 li tgħid li kull ma jrid jipprova r-rikorrent huwa fatti li t-Tribunal jista' jippresumi li sar atti diskriminatorji u hawn għandna każ ta' Taljan u Malti li ġġieldu, wieħed baqa' hemm u l-ieħor tkeċċa, u hawn ir-rikorrent qiegħed jgħid li mhux vera kien hemm redundancy, u l-prinċipju tal-*last in first out* ma ġiex segwit u r-redundancy ma kinitx ġenwina, għaliex erbat ijiem wara din il-ġlieda naqas ix-xogħol u tkeċċa pero imbagħad ġew impjegati aktar nies li kważi jagħmlu l-istess xogħol, jekk mhux eżatt l-istess xogħol.

Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal

Il-kwistjoni odjerna hija msejsa fuq allegazzjoni ta' trattament diskriminatorju u allegazzjoni ta' tkeċċija inġusta. Ir-rikorrent allega li l-prinċipju ta' *last in first out* ma ġiex segwit u li dan huwa każ ta' *fake redundancy.*

Il-provi li tressqu f'din il-kawża kienu dwar ir-redundancy u għaldaqstant it-Tribunal ser jibda billi janalizza dan il-prinċipju. L-artiklu 36 tal-Att dwar l-Impieg u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta) jipprovdi li f'każ ta' redundancy, il-prinċipal ghandu d-dmir li:

(i) jaghti avviz ta' temm tal-impieg, iżda kull impjegat li l-impieg tiegħu jiġi terminat minħabba din ir-raguni jkun intitolat għall-impieg mill-ġdid jekk il-post li kien jokkupa qabel jerġa' jkun ottjenibbli fi żmien perjodu ta' sena mid-data ta' tmiem l-impieg (b'kondizzjonijiet mhux inqas favorevoli minn dawk li hu kien ikun intitolat għalihom li kieku l-kuntratt tas-servizz dwaru ma kienx intemm); u

(ii) jtemm l-impieg ta' dik il-persuna li tkun impjegata l-aħħar fil-klassi tal-impieg milquta minn dik ir-redundancy

It-Tribunal jagħmel referenza għall-kawża deċiża mill-Qorti tal-Appell Ċivili fl-ismijiet Remi Armeni vs. Francis Busuttil and Sons (Marketing) Limited fejn il-Qorti għamlet eżami tad-definizzjoni ta' *redundancy.* Il-Qorti rreferiet għall-fatt illi l-liġi Maltija ma tagħtix definizzjoni ta' *redundanc*y pero` jidher li segwiet it-tifsira Ingliza hekk kif stabbilit f'Alessandra Theuma

vs. Alfred Mangion (AIC 23 ta' Mejju 2008). Il-każistika Ingliża stabbiliet il-linji gwida segwenti:

(a) Was the employee dismissed?

(b) Is so, had the requirements of the business for the employees to carry out the work of a particular kind ceased or diminished (or were expected to do so)?

(c) If so, was the dismissal caused wholly or partly by that state of affairs?

"Tissokta tirritjeni s-sentenza "Safe Stores plc vs Burrell" (1997) li l-minnha l-preċitat kweżiti ttieħdu, illi taħt punt (b) l-element kruċjali hu dak jekk verament kien hemm tnaqqis fil-business requirements di fronte għall-impjegat. Espiċitament, tesprimi "in deciding that, tribunals should not introduce "a contract test" whereby they just considered the specific tasks the applicant was employed for". Illi wkoll f'din l-istess linja ta' ħsieb is-sentenza "Shawkat vs Nottingham Hospital NHS Trust" u għall-ċertu sens, mhux lanqas 'il-bogħod minnhom, id-deċiżjonijiet ta' din il-Qorti fl-ismijiet "Victoria Spiteri vs St. Catherine's High School" (18 ta' Ottubru 2006) u "John Bartolo vs International Machinery Limited" (9 ta' Mejju 2007)".

Il-Qorti tal-Appell Ċivili fil- każ Armeni vs. Francis Busuttil and Sons (Marketing) Limited kompliet billi tgħid *"Illi għalhekk f'dan il-kuntest din il-Qorti tħoss li l-mistoqsija li trid tiġi mposta f'kaz ta' redundancy hija jekk ix-xoghol li kien qed jagħmel l-impjegat baqax meħtieg għall-employer, u jekk kienx hemm bżonn l-operat tal-impjegat sabiex ikompli fl-istess xogħol…"*

Fil-każ Vanessa Fenech vs. SL Shipping Management Company Limited deċiż fil-31 ta' Ottubru 2016, il-Qorti tal-Appell ukoll irreferiet għal liġi Ingliża u qalet li sabiex ikun hemm redundancy irid ikun hemm *abolition of post*.

Mill-provi mressqa f'dan il-każ, jew aħjar, nuqqas ta' provi li tressqu f'dan il-każ, it-Tribunal ma huwiex f'pożizzjoni li huwa konvint illi veru kien hemm nuqqas ta' xogħol jew saħansitra *abolition of post*. Is-soċjeta ma ppreżentat l-ebda prova dwar dan. Dwar l-oneru tal-prova il-Qorti tal-Appell fil-każ imsemmi Fenech vs. SL Shipping Management Company Limited qalet li *"Ladarba l-appellanti ddikjarat li tterminat l-impieg minħabba redundancy, kien l-obbligu tagħha li tressaq provi konvinċenti li hekk kien il-każ."* Ir-rikorrent allega illi huwa ma kienx l-aħħar wieħed li ġie impjegat u li saħansitra li wara li tkeċċa huwa, s-soċjeta impjegat persuni oħra warajh. Il-kuntratt tar-rikorrent jgħid illi huwa kien "Skilled Labourer" u fl-engagement form tal-Jobsplus huwa mniżżel bħala "Labourer" bl-argument tas-soċjeta jkun illi l-Jobsplus ma tagħmilx distinzjoni bejn Skilled Labourer u Labourer u allura l-impjegati kollha li jagħmlu dak it-tip ta' xogħol jitniżżlu bħala labourers. Mill-provi, inkluż ix-xhieda tad-direttur Magro,

ġie mtenni illi Cutuli kien jagħmel xogħol ta' "Carpentiere" bil-lingwa Taljana, jew inkella ta' shuttering. Hawnhekk it-Tribunal jagħmel referenza għal lista tal-Jobsplus ippreżentata minn Ian Magro, fejn apparti numru ta' labourers li ġew impjegati wara r-rikorrent hemm ukoll tlett persuni li ġew impjegati bħala shutterers ukoll wara r-rikorrent. Hawnhekk it-Tribunal jagħmel referenza għal *contract test* li issemma' aktar 'il fuq. It-Tribunal ma huwiex konvint illi Cutuli kien jagħmel xogħol ta' Skilled Labourer biss iżda huwa konvint li Cutuli kien jagħmel dak li kien ikun hemm bżonn fuq il-lant tax-xogħol.

It-Tribunal jirreferi ukoll għall-klawsola Special Conditions tal-kuntratt tal-impjieg tar-rikorrent fejn jingħad illi *"The employer can delegate the employee to work on behalf of other inter-companies mainly Asfaltar Ltd/Asfaltar Construction Ltd/Fratelli Magro Ltd/Fratelli Magro Waste Treatment Ltd".*

Anke jekk wieħed jinsa l-punt tal-*last in first out* u kellu jemmen it-teżi tas-soċjeta li naqsilha x-xogħol ta' shuttering, u spiċċat daharha mal-ħajt u ma kellha l-ebda triq oħra għajr li tkeċċi lir-rikorrent, wieħed jistaqsi għalfejn din ma għamlitx attentati li ssib xogħol alternattiv lir-rikorrent. Possibli li Cutuli, li hekk kif xehed hu u eks kollega tiegħu, xhieda li ma kinitx kontestata, kien jagħmel kull xogħol li jiġi għal idejh, ma kienx hemm post għalih fil-kumpanniji kollha msemmija fil-kuntratt tal-impjieg tiegħu? Is-soċjetà ma' ġabet l-ebda prova illi b'xi mod ippruvat issalvalu l-impjieg tiegħu jew offrietlu xogħol alternattiv.

Fid-dawl tal-provi mressqa dan it-Tribunal jasal għal konklużjoni li t-tkeċċija ta' Cutuli ma kinitx minħabba nuqqas ta' xogħol u temmen it-teżi tar-rikorrent li din kienet *fake redundancy*. Wara l-kwistjoni li kellu Cutuli mal-impjegat Malti, Orsini, minflok li s-soċjeta widdbet lit-tnejn li huma, u jekk deherilha li dan huwa atteġjament mhux aċċettabbli, ħadet passi dixxiplinarji kontra t-tnejn li huma, hija ħadet il-vija l-aktar faċli u keċċiet lit-Taljan bi skuża ta' nuqqas ta' xogħol. It-Tribunal jerġa' jtenni illi s-soċjetà ma ppreżentat l-ebda prova sabiex tirribatti l-allegazzjoni tar-rikorrent li t-tkeċċija kienet waħda inġusta u diskriminatorja.

Dwar id-diskriminazzjoni, l-artikolu 26(1)(b) tal-Kap 452 jipprovdi s-segwenti: *"Ħadd ma jista', rigward impjegati li huma diġà fl-impieg tal-prinċipal, jassoġġetta dawk l-impjegati jew xi klassi ta' impjegati għal trattament diskriminatorju, fir-rigward ta' kondizzjonijiet ta' impieg jew tkeċċija."*. Id-definizzjoni ta' trattament diskriminatorju taħt l-artikolu 2 tal-istess Kap 452 tipprovdi li dan ifisser *"kull distinzjoni, esklużjoni jew restrizzjoni li ma tkunx ġustifikabbli f'soċjetà demokratika inkluża diskriminazzjoni fuq il-bażi tal-istat konjugali, tqala, jew tqala potenzjali, sess, kulur, diżabilità, twemmin reliġjuż, opinjoni politika jew sħubija fi trade union, jew f'assoċjazzjoni ta'prinċipali".*

Fir-rigward ta' dawk li jissejħu 'karatteristiċi protetti' hekk kif indikati fl-istess definizzjoni fuq ikkwotata, ir-rikorrent ma indikax liema karatteristika huwa qiegħed isejjes it-talbiet tiegħu bħala l-'comparator' li fuqha dan it-Tribunal għandu janalizza l-allegazzjoni ta' diskriminazzjoni. It-Tribunal ma jsib li l-ebda minnhom ma tkopri dak li qiegħed jallega r-rikorrent. B'danakollu wieħed lanqas ma jista' jiskarta l-fatt li d-definizzjoni ta' trattament diskriminatorju hija ferm aktar vasta minn hekk taħt il-Kap 452, u dan kif regolarment dedott mill-qrati tagħna, għaliex id-definizzjoni anke tkopri "*kull distinzjoni, esklużjoni jew restrizzjoni li ma tkunx ġustifikabbli f'soċjetà demokratika".* Tali proviżjoni għaldaqstant tagħti lok ta' wisa' lil dan it-Tribunal sabiex janalizza f'iktar reqqa u b'iżjed libertà il-kwistjoni ta' jekk ir-rikorrent verament kienx soġġett għal aġir diskriminatorju fis-sens aktar ġenerali, minkejja li ma jinstab li tapplika l-ebda karatteristika protetta. Sabiex ikun hemm diskriminazzjoni, it-Tribunal għandu janalizza jekk kienx hemm xi aġir li permezz tiegħu is-soċjetà intimata ittrattat lir-rikorrent b'xi mod differenti minn individwi oħra nonostante n-nuqqas ta' karatteristika protetta – filfatt l-istess artikolu 26(2)(ċ) jipprovdi li tali aġir, filwaqt li apparentament wiesa' fil-kuntest tiegħu, irid ikun "*abbażi ta' trattament diskriminatorju."*

L-aġir diskriminatorju f'dan il-każ seħħ fil-mument illi r-rikorrent tkeċċa bl-iskuża ta' nuqqas ta' xogħol u dan wara li kellu xi jgħid ma' impjegat Malti u safa imweġġa'. Hekk kif qal it-Tribunal aktar il fuq is-soċjetà ma mxiet xejn sew mar-rikorrent u ma aġixxietx mal-impjegat Malti hekk kif aġixxiet mar-rikorrent tant li wieħed tkeċċa u ieħor le.

Fir-rigward tal-allegati ħsarat fil-fond mikri lir-rikorrent it-Tribunal ma għandux kompetenza illi jiddeċiedi fuq tali kwistjonijiet.

Dwar kumpens ir-rikorrent xehed illi tilef ħamest elef ewro (€5,000) minħabba li kellu jirritorna vettura li huwa xtara bil-kambjali għaliex ma setax jibqa' jħallas. It-Tribunal jgħid illi ma inġabet l-ebda prova dokumentarja ta' dan u għaldaqstant mhux ser jieħu konjizzjoni ta' din it-talba.

Deċiżjoni

It-Tribunal intalab sabiex:

1. Jiddikjara li s-soċjeta intimata aġixxiet b'mod abbużiv u/jew bi ksur tal-liġi u/jew b'mod diskriminatorju fil-konfront tiegħu
2. Jordna li t-terminazzjoni tal-impjieg hekk kif magħmula tammonta għal tkeċċija inġusta
3. Jiddikjara li s-soċjeta intimata hija unikament responsabbli għad-danni sofferti mir-rikorrent kemm dawk morali kif ukoll dawk pekunjajrji

4. Jillikwida d-danni sofferti flimkien ma' kumpens xieraq ai termini tal-artikolu 81 u 30 tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta
5. Jordna li jsir il-ħlas tad-danni u tal-kumpens hekk likwidati fi żmien qasir u perentorju stabbilit mit-Tribunal
6. Jagħti kull ordni li jidhirlu xieraq u opportun fiċ-ċirkostanzi

Tenut kont taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ kif ġew esposti f'dan il-proċess, it- Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jilqa' t-talbiet tar-rikorrent u jiffissa l-kumpens dovut lir-rikorrent fis-somma ta' tlett elef ewro (€**3,000)** bħala kumpens għat-tkeċċija inġusta u l-aġir diskriminatorju fil-konfront tiegħu. Dan l-ammont irid jitħallas mill-kumpannija fi żmien sitt ġimgħat mid-data ta' din id-deċiżjoni.

Għall-finijiet ta' Avviż Legali 48 tal-1986, dan it-Tribunal jistabilixxi d-drittijiet ta' min assista l-partijiet fl-ammont ta' €93.17.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xogħol.

(iffirmat)

Avukat Charmaine Cristiano Grech LL.D.
Chairperson